

Bajer: Det er vistnok en rigtig demografisk Grundsaetning, at Betydningen af de Love, der gribe mest ind i Befolkningens Liv, i Almindelighed, inden de komme til at virke, bør være klart indset og erkjendt af selve den Befolkning, som netop skal bruge dem. Jeg indskrænke denne almindelige Ytring ved at sige: „i Almindelighed“, thi der gives Tilfælde, hvor det ikke er muligt i Forveien at stille Lovene saaledes frem for Befolkningen, og jeg nævner som Exempel Overgangen til Guldmøntfoden, idet Landet vilde have lidt betydelige Tab, dersom den ikke var bleven indført i det Dieblif. Derimod gjælder Sætningen ved denne Lov, thi om den bliver indført lidt før eller lidt senere, har ikke en saadan Betydning; men det forekommer mig rigtigt nok, at man, naar man overhoved passer, at en saadan Lov ogsaa skal indføres her, saa tidlig som muligt bør give Befolkningen Leilighed til at gjøre sig bekendt dermed. Da jeg nu i det Hele taget er af den Mening, at vi ville komme til at indføre det metriske System, beklager jeg i højeste Grad, at den høje Regjering, som jo burde gaa i Spidsen for ethvert saadant Foretagende, der anses for et Fremstridt, ikke meget tidligere har forberedt denne Sag lige over for den almindelige Befolkning, thi lige over for den fremtræder den som noget Nyt, medens den overfor den store Verden er noget meget Sammelt. Det vil rimeligvis gaa her som paa saa mange Omraader, at vi komme allerfids. Dersom jeg derfor skulde rette nogen Antæ mod den høje Regjering i denne Sag, sfer det ikke, fordi den har forelagt dette Lovforslag, men fordi den ikke har gjort det for længe siden. Jeg synes, at der allerede i mange Aar har været Opfordring til at komme dermed, thi man maatte dog kunne indse, at et saadant Lovforslag ikke gaar igjennem den første eller neppe nok den anden Gang, det bliver forelagt; Befolkningen maa jo nemlig have Leilighed til at gjøre sig nøie bekendt dermed, for ligesom at vænne sig til det Nye. Jeg skal belyse dette nærmere ved at give en ganske kortfattet Fremstilling af, hvoreledes denne Sags Gang her i Landet og navnlig i dette Thing tidligere har været, thi aldeles nyt og ufjendt er dette System ikke for dette Thing. Det vil maaste forundre, naar jeg udtaler, at det metriske Systems Indførelse en Gang tidligere har været vedtagen i denne Sal, og det endog enstemmig. (Ufbrydelse). Ja, det er Sandhed, bogstavelig Sandhed, thi i denne Sal holdtes det tredje nationaløkonomiske Møde, paa hvilket det metriske Systems Indførelse blev enstemmig vedtaget den 5te Juli 1872. Det var tredje Gang i Løbet af en halv Snes Aar, at dette Systems Indførelse blev vedtagen af et nationaløkonomisk Møde. Det er altsaa en Sag, hvorom man kan sige, at de Saghyndige, der ellers saa ofte ere uenige, ere enige i Realiteten, idet Uenigheden kun dreier sig om rent ubetyde-

lige Punkter. Samme Aar, i September og Oktober Maaned, sammentraadte i Paris en international Meterkommission, hvor ogsaa Danmark var repræsenteret, og Følgerne af denne Kommissions Virksomhed viste sig allerede paa det Finantslovsforslag, som blev forelagt her i 1872. Der blev nemlig den 17de Januar 1873 af Indenrigsministeren afsendt en Skrivelse til Finantsudvalget, i hvilken Indenrigsministeren udtalte Ønske om en Bevilling til Anskaffelsen af et Mønstermeter og et Mønsterkilogram, og hvoreledes stillede Finantsudvalget sig hertil. Hele Udvalget tiltraadte Ministerens Endringsforslag angaaende en saadan Bevilling, og da dette Forslag forhandlede her i Folkethinget den 12te Marts 1873, udtalte Finantsudvalgets meget ærede Ordfører (Berg): „Jeg tror, at der bagved denne Villighed fra Finantsudvalgets Side ligger et Ønske om, at disse Maal maa blive benyttede ved en snarlig Forandring af Maal og Vægtsystemet her i Landet.“ Den ærede Ordfører holdt ved den Leilighed et Foredrag, som jeg særligt vil anbefale til Gjenmætlæsning; det findes i Tidenden for det paagjældende Aar Sp. 2940—42. Man skulde nu have ventet, at den daværende, meget ærede Indenrigsminister snarest muligt havde søgt at bringe Sagen videre, og man skulde saa meget mere have ventet det, som den daværende Indenrigsminister svarede den ærede Ordfører, at han haabede allerede i næste Session at kunne forelægge et Lovforslag om det metriske Systems Indførelse her i Landet; hans Udtalelse findes i Tidenden Sp. 2966. Det varede imidlertid et halvt Aar, inden der blev nedfat en Kommission derom; den blev først nedfat den 27de August 1873. Dens Betænkning forelaa den 21de December f. A., og der findes en Gjenpart deraf i Lovforslagets Motiver. Den 2den Oktober 1874 blev der afgivet et Statsregnskab for Finantsaaret 1873—74, altsaa netop angaaende den Finantslov, paa hvilken det nævnte Mønstermeter og Mønsterkilogram vare bevilgede, men der fandtes Side 68 i Regnskabet en Note, hvoraf man fik at vide, at disse Mønstertyper endnu ikke vare modtagne, og at det bevilgede Beløb saaledes ikke var kommt til Udbetaling. Der fandtes dog ingen Begjæring om Gjenbevilling paa den følgende Finantslov, ei heller paa Tilleggsbevillingsloven; men jeg tillod mig at tage Anledning deraf til under Finantslovens 1ste Behandling den 14de Oktober 1874 at spørge den nye Indenrigsminister — den nuværende, høitærede Indenrigsministers Formand — om, hvoreledes det stod sig med denne Sag. Jeg var imidlertid ikke saa heldig at faae noget Svar derpaa. Den 7de December 1875, da det følgende Finantslovsforslag kom til 1ste Behandling, mindede jeg atter om Sagen og udtalte ved den Leilighed: „Med Hensyn til at indrette vore Vægt- og Maalforhold i Overensstemmelse med